

Испеци па ми речи

Наш савремени књижевни језик, у свом развоју од Вука до данас, стално се развијао, богатио, усавршавао, остајући у основи каквим је Вук почео да пише. Затим, с јачањем политичких, привредних и културних веза с великим европским народима, људи који пишу потпадали су под њихов утицај, узимали или узимају и непотребне туђе речи и стил, неки нехотице, а неки с намером да би показали своју ученост. Има наравно и оних који то чине искључиво из помодарства.

Против оваквих негативних појава за све време развоја нашега савременог књижевног језика стручњаци за језик подизали су свој глас и писали упутства за правилно писање. Први је сам Вук, за време своје револуционарне борбе за увођење народног језика у књижевност, у полемикама с разним својим противницима, изнео много поучних упутстава о правилности књижевног језика.

Међутим, оно по чему се наш језик разликује од осталих језика јесте његово основно начело које је Вук прокламовао: пиши као што говориш, читај као што је написано. Ако томе додамо и то да у нашем језику сваки глас има и свој знак, онда можемо рећи да је то право савршенство, ако оно у језику постоји.

Да би човек на најбољи начин исказао то што жели, мора да уме да искористи све могућности које му пружа језик. То није увек лако, а старо народно правило каже: испеци па речи. За то није довољно бити само писмен, у ужем смислу те речи, тј. знати читати и писати. Писменост, у ширем смислу, подразумева одређени степен језичке и опште културе. А још кад се човек нађе на отвореној сцени, пред каквим скупом, камером, микрофоном, па нема потребну прибраност и смиреност већ страх шта и како рећи а не погрешити, па и, како Његош рече: „Поглед смета мисли и језику.“

Као илустрацију можемо да наведемо пример неких ТВ водитеља (водитељки које мисле да им је за тај посао довољна њихова лепота и да су богомдане за све), кад услед недостатка концентрације па и потребног знања, почну да замуцкују или се служе фразама и поштапалицама као што су, нарочито у последње време, „Како се каже..“; „Како се зове... Или кад хоће нешто да похвале знају само да кажу „Супер“.

И тако се на крају потврди она народна да „Није свачије кроз село певати“.